

Фармакопрофилактика және фармакотерапия туралы түсінік. Фармакотерапия түрлері. Рационалды фармакотерапия принциптері

Your company information

- **Фармакотерапия** – ауруларды дәрілермен емдеу.
- **Фармакопрофилактика** – дәрілік заттармен (ДЗ) аурудың алдын алу.

- ДЗ аулардың алдын алу және емдеу үшін қолдануы олардың себебімен жағдайын (**этиологиясын**), даму механизмдерін (**патогенезін**) және сыртқы көріністерін (**симптомдарын**) білуінде негізделеді.

Ауруларды дәрілік емдеудің келесі түрлерін айырады:

- Этиотропты
- Патогенетикалық
- Симптомдық
- Орынбасарлық немесе толықтырушы ем

- Этиотропты ем – дәрілер аурудың себебіне әсер етеді:
- Антимикробты дәрілер (пенициллиндер – ревматизм), вакциналар – тұмау, антидоттар – улану, т.б.
- туберкулез, аса қауыпты жұқпалы аурулар, АИВ...

- Патогенетикалық ем (грек *pathos* -ауру, *genesis* - аурудың шығу тегі) — аурудың даму механизмдерін жоюға немесе шектеуге бағытталған.
- Аллергияға гистаминге қарсы, қабынуға қарсы, жүрек гликозидтері, т.б.

- Орынбасарлық немесе толықтырушы ем организмдегі эндогендік заттардың тапшалығын орнын толтыруына бағытталған. Осы мақсатпен тұз қышқылын, ферменттерді, гормонды препараттарды, дәрумендерді қолданады.
- Олар аурудың себебін жоймайды, симптомдарын тежейді, ұзақ уақыт қолданады.

- **Симптомдық ем** аурудың көріністерін азайту немесе жоюға арналған. Бұған қолданатын дәрілер аурудың себебімен механизмдеріне әсерін тигізбейді. (ауыруды басатын, дене қызуын басатын, тырысуға қарсы және б.)

- **Фармакодиагностика** – ДЗ диагностика жүргізу үшін қолданады.

- Науқастардың дәрілік қауіпсіздігін қамтамасыз ететін бағыттар:
  - 1. рационалды фармакотерапия қолдану
  - 2. практикалық әрекеттерде клиникалық зерттеулердің және дәлелді медицина нәтижелерін қолдану
  - 3. практикалық дәрігерлер фармаконадзор жүйесіне қатысу

- БДСҰ сәйкес рационалды фармакотерапия деп науқастарға ДЗ тағайындау сәйкес клиникалық жағдайына, жеке қажеттілік мөлшерде, қажетті узақтыққа және науқастармен қоғамға төмен бағамен.

Нерациональное использование лекарственных средств является серьезной проблемой во всех странах. По оценке ВОЗ, более половины всех лекарственных средств неправильно назначаются, отпускаются или продаются, а половина всех пациентов, получающих лекарственные средства, неправильно принимают их. Чрезмерное, недостаточное или неправильное использование лекарств приводит к расточительному расходованию ограниченных ресурсов и возникновению широко распространенных угроз для здоровья.

ДЗ тиымсыз қолдануының мысалдары:

- Бір науқаста бір уақытта бірнеше дәрі қолдану ("полипрагмазия");
- микробтарға қарсы заттарды дұрыс қолданбау (микробсыз ауруларға);
- Инъекцияларды қажетсіз қолдану;
- ДЗ клиникалық қолдаусыз тағайындау;
- Өздері дұрысемес емделу рецептпен жіберілетін дәрілермен; мөлшерлеуін бұзып.

ВОЗ пропагандирует 12 основных мероприятий для содействия более рациональному использованию лекарственных средств:

- Создание междисциплинарного национального органа по координации политики в области использования лекарственных средств
- Использование клинических руководств
- Составление и использование национальных перечней основных лекарственных средств
- Создание в районах и больницах комитетов по лекарственным средствам и терапевтическим методам лечения
- Включение в программу вузов проблемного обучения фармакотерапии

- Введение требования о непрерывном медицинском образовании без отрыва от работы в качестве условия получения лицензии на ведение врачебной практики
- Осуществление надзора, проведение аудита и обеспечение обратной связи
- Использование независимой информации о лекарственных средствах
- Просвещение населения в отношении лекарственных средств
- Устранение порочных финансовых стимулов, ведущих к нерациональному назначению лекарственных средств
- Составление и обеспечение соблюдения соответствующих нормативных положений
- Выделение достаточных государственных средств для обеспечения наличия лекарственных средств и медицинского персонала.

- Всемирная неделя правильного использования антибиотиков направлена на повышение осведомленности о проблеме устойчивости к антибиотикам и на пропаганду их правильного использования среди общественности, медработников и политиков для того, чтобы остановить распространение этого явления. Она пройдет с 16 по 22 ноября 2015 г.

- Выбор лекарственного препарата
- Одним из ключевых в сфере рациональной фармакотерапии является вопрос выбора лекарственного препарата, который включает несколько последовательных этапов, через них проходит каждый врач. Это выбор:
- 1) группы препаратов;
- 2) препарата внутри группы;
- 3) препарата с конкретным названием (оригинальный препарат или генерик);
- 4) конкретного генерика;
- 5) адекватного режима дозирования

